

művészi téren a dolgok, arra legjellemzőbb, hogy ma 3000 zsidó művész tengődik állás és foglalkozás nélkül a német birodalomban. A művészi szervezethez terén ugyanis az árjaparagrafust nehezen lehetett alkalmazni. A művészek be vannak szervezve különböző szövetségekbe, amelyek nemzetközilek. Ha tehát a nemzetközi szervezetekből azon a címen zárnának ki valakit, hogy nem árja, azonnal veszélyeztetnék a külföldön élő német művészeket, akiknek száma sok ezerre rug. A német zsidókat tehát más módszerrel riasztják el a színpadtól. Azzal, hogy a Sturmabteilung emberei, valahányszor zsidó fellép, botrányt csinálnak és ezzel riasztják el az igazgatókat attól, hogy zsidó művészt szerződtesse.

Aki azt hiszi, hogy az árja-művészek jobb helyzetben vannak, nagyon téved. A náciuralom bizonyos terrort jelent nemcsak azok számára, akik szívük mélyén utálják az új rendszert, hanem még azoknak is, akik Hitlerrel vannak, akár meggyőződésből, akár kényszerből. A művészi élet egyre süllyed Németországban és ebben az irányban zuhan a művészek életnivója. Mielőtt uralomra jöttek, a náciállandóan támogatták a sztár-rendszert az ő nagy gázsijaival. A fajtiszta művészek azt gondolták, hogy a harmadik birodalomban bizonyára meg fog változni a helyzet. Nagyon csalódtak. Semmi sem változott, sőt a dolgok még rosszabbra fordultak. Egy Werner Kraus, azért mert jobbarátja és tanácsadója Göbbels propagandaiügyi miniszternek, estenként 500 márkát kap és egy náci-filmben való szereplésért 60 ezer márkát. Ezenkívül, mert egy művészetügyi bizottságnak a vezetője, 1200 márkát fizetést kap havonta a 4000 márká reprezentációs költségen kívül.

Hasonlóan favoritja a pártnak Käthe Dornich. Ő 20 ezer márkát kap havi fizetésként és 3000 márkát ruhapótlék gyanánt. Gustav Gründgens, aki az állam színházintendánsa és színész is egyúttal, 18 ezer márkát fizetést kap és 25 ezer márkát egy filmben való szereplésért. Renate Müller a dr. Weisz egykori rendőrfőnök elkobzott villáját kapta ajándékba és 250 ezer márkát évi fizetést huz. Liane Haid 25 ezer márkát kap minden film után. A kis színészek fizetése azonban ma 160 és 300 márká között váltakozik. És minthogy a színházak katasztrófálisan rosszul mennek, 4000 színész van munkanélküli, akiknek csak egy kis hányada kap 10 márkát heti segélyt.

Az artisták 15 ezer munkanélkülit mutatnak ki. Akinek van állása, 200-300 márkát keres havonta.

Hasonló a helyzet a képzőművészet terén is. A nyomor ezek között a művészek között irtozatos. Festők és rajzolók, akik munkát kapnak, olyan kevesen vannak, hogy az ember a tíz újján olvashatja meg őket. Legtöbbje felvette az SA uniformist, hogy megmeneküljön az éhenhalástól. A harmadik birodalomban olyan művész proletariatus van ma, amilyen soha Németországban nem volt és amilyen nem volt az egész világon. Ehelyett nagy hangon szereplő birodalmi kulturakamarák, kulturbundók „működnek”, hogy kifelé azt a látszatot keltsék, mintha Németország ma is egy magas kulturájú állam lenne.

Ezüst és kék

róka

rendkívül olcsón

SCHMIDEG szücsnél

Budapest,

IV. Párisi ucca 3.

Divattermünkben állandóan áthatók az összes

tavaszi és nyári modellek

Soronkívüli kiszolgálás biztosítva

Gerőné

BUDAPEST, IV. Harisbazar 6.

Select Muzgó

VIKTOR vagy VIKTORIA

szenzációs operett-sláger, főszerepekben: RENATA MÜLLER és HERMANN THIEMIG.

Következő műsor:

PANOPTIKUM

Mindenütt óriási sikerrel futott, redkivül izgalmas film, főszerepekben: LIONEL ATWILL és FAY WRAY.

Select Muzgó

A nagy per Jeruzsálemben

Megkezdődött az Arlosoroff-per főtárgyalása. Oriási izgalom az egész Jisuvban. Héberül nyitotta meg az elnök a tárgyalást. Jiddisül olvasták fel a vádiratot

Jeruzsálem, április 28. A Jisuvnak újra izgalmas napjai vannak. Április 23-án kezdetét vette Jeruzsálemben az Arlosoroff-per főtárgyalása. Három fiatal ember ül a vádlottak padján: Abraham Stavsky, Zvi Rosenblatt és Abba Achi Meir. Revizionista fiatal emberek, akikre azt a súlyos vádat olvasták, hogy az elmúlt év nyarán megölték dr. Chaim Arlosoroffot, a Jewish Agency politikai osztályának vezetőjét, a cionista vezérkar kétségteletlenül legtehetségesebb és legreményteljesebb tagját. A Jisuv széles köreiben fájlagják, hogy ez a per, mely oly sok tragikumot rejt magában és amely oly sok fájdalmat okozott mindazoknak, akik valamelyes kapcsolatban állnak Palesztinával és az országépítéssel — szenzáció ügy lett.

A nagy per döntő stádiumba jutott. Jeruzsálemben és az egész országban az izgalom leirhatatlan. A munkásság igazságszolgáltatást követel Arlosoroff tragikus haláláért. A revizionisták és a jobboldali körök meg vannak győződve a vád alá helyezett ifjak ártatlanságáról. És általában mindenki visszarriad attól a gondolatától, hogy Izrael országában három zsidót elítélhetnek, avagy kivégezhetnek azért, mert embert öltek.

A nagy nap

Április 28-án nagy napra ébredt Jeruzsálem városa. Már reggel hét órakor — a tárgyalás előtt két órával — hatalmas tömeg hullámozott a törvényeszké épülete előtt. Az esküdtszék mindössze 50 egyén beoecását engedélyezte a közönség sorából, beleértve a vádlottak hozzátartozóit is. Ezenkívül tizenöt újságíró engedték be a tárgyalóterembe. A törvényeszké épületét hatalmas kordon vonta körül. Gyalogos és rohamrendőrség gyűrűjében állt az egész épület. A kint várakozó tömegnek egy részét beengedték a tárgyalóterem előcsarnokaiba. Itt is rendőrsztek tartják fenn a rendet és a lépcsőtől kezdve a tárgyalóterem ajtajáig erős kordon áll.

A tárgyalóteremben rendkívül nyomott a hangulat. Az összehúfolt hallgatóság tarka képet nyújt a teremben. Hosszszakállás, hagyományos viseletű zsidók ülnek, munkásingbe öltözött fiatal emberek mellett, arabok nemzeti viseletben és asszonyok a nép különböző rétegeiből.

Megérkeznek a vádlottak

Nagy zsvaj fut végig az uccai tömegben. Az embereken leirhatatlan izgalom vesz erőt. Egy koesi érkezett a törvényeszké épülete elé. Csukott fogolykoesi. Börtönörök és rendőrök állják körül. Stavsky, Rosenblatt és Achim Meir szállnak ki belőle. Elvbarrátaik kórusban kiabálnak feléjük és buzdító, bátorító szavakkal serkentik őket.

A vádlottakat nyomban a tárgyalóterembe vezetik. Amikor Stavskyt a vádlottak padjára ültetik, a közönség köréből egy asszony rohan elő, áttör a kordon és odafut a fiatal vádlotthoz. Stavsky anyja. Átöleli fiát és sírva bátorítja őt.

Miután Stavsky lengyel állampolgár, a jeruzsálemi lengyel konzulátus egyik

tisztviselője is résztvesz a tárgyaláson, hivatalos minőségben.

Héber és jiddis tárgyalás

Kezdetét veszi a tárgyalás. A bíró héberül beszél. De alighogy elmondotta az első szokásos mondatokat, Horace Samuel védőügyvéd emelkedik szólásra és kéri, hogy jiddis nyelven folytassák a tárgyalást, mert Stavsky és Rosenblatt nem értenek héberül. Az indítvány általános feltűnést kelt. Dacára az eddigi jogszokásnak, az esküdtszék magáéva teszi a védő javaslatát és engedélyezi a jiddis tárgyalást.

A vádiratot jiddisül olvassák fel. A védőügyvéd közben meggondolja a dolgot és időmegtakarítás céljából lemond a további jiddis fordításokról. Ezután a vádirat szövegét edemzi. A vádirat egyenlő módon mindhárom vádlottra kiterjeszti a gyilkosság vádját. A védő ügyvéd kifejti, hogy maga a vádirat szerint is Stavsky csak arcába világitott dr. Arlosoroffnak és így ő maga

A finom ruhák tisztítója, ruhafestésnek mestere CZINK Cluj

Dizengoff tanuvallomása

Délután vette kezdetét a tanuk kihallgatása. Elsősorban azokat hallgatják ki, akik a gyilkosság estjén beszéltek a halálosan megsebesített dr. Arlosoroffal.

Az első tanu Meyer Dizengoff, Tel-Aviv város főpolgármestere. A polgármester június 16-án este, mielőst értesült a tengerparton történt merényletről, nyomban a telavivi közpórházba sietett, ahová Arlosoroffot szállították és beszél még vele a gyilkosság körülményeiről. Dizengoff megindultan mondja el dr. Arlosoroffal való utolsó találkozásának részleteit. Az utolsó szavak, amiket Arlosoroff Dizen goffhoz intézett, ezek voltak: „Nézd, mit tettek velem!”

Magukról a gyilkosokról semmit sem mondott Arlosoroff.

Ezután Lola Blumenstein ápolónőt hallgatták ki. Elmondja, hogy ott volí

A szezon legszebb darabja és előadása

Az ORVOS Vigszínház

BUDAPEST.

nem is követhette el a gyilkosságot. Ami Achim Meirt illeti, a vádiratnak ama passzusa, mely szerint „ő rendelkezett el és tanácsolta dr. Arlosoroff megöletését”, egészen jelentéktelen, miután nélkülöz minden részletezést, Samuel védőügyvéd kifogásai alapján az esküdtszék elrendeli a vádirat szövegének módosítását és kiegészíti azt Achim Meir Haifában tartott beszédével és a „Ohasith Haam”-ban írott cikkeivel, melyekben terror-aktusokra lázított. A tárgyalás további során a vizsgálólat eredményeit boncolgatja a védelem és a vád. A főügyész kétóras beszédet tart ezekről a kérdésekről. Szerinte ehhez a tragikus gyilkossághoz azok a viszálykodások és harcok vezettek, melyek a revizionisták és a munkásság között dultak.

a helyszínen és elkísérte a hordágyat a tengerparttól a kórházig. Ezalatt nem beszélt Arlosoroff.

Selig Kampf zsidó rendőrt kihallgatótására kerül a sor. Őt hivatás először a tett színhelyére és ő rendelkezte el Arlosoroff szállítását a kórházba. Elmondja, hogy

Arlosoroff megtagadott minden felvilágosítást a gyilkosokra vonatkozólag.

Csak ennyit mondott: „Fájdalmajmtól nem tudok beszélni.” Ezután átadta neki pénztárcáját, amelyben pénz és névjegyek voltak.

Horace Samuel védőügyvéd: Egy női fénykép nem volt a pénztárcában? Tanu: Erre nem emlékszem.

Ujra egy zsidó rendőrt hallgatnak ki. Selig Ostrowsky a neve, vallomása jelentéktelen.

A tárgyalás folyik.

Az évek óta tartó gazdasági krízis, üzleti és anyagi gondok, valamint a fáradalmas napi munka idővel felőrli és tönkretesz a legerősebb idegrendszert is, ennek súlyos következményei az általános testi gyengülés, a szervezet ellenállás összeroppanása, stb.

Ne mulassa egészségét helyreállítani és megóvni addig, míg nem késő, aránylag kevés pénzért szakíthat magának gyógykurára egy-két hetet s látogassa meg Lippafüredet, mert:

A tudományos alapon megejtett vegyelemzés alapján beigazolást nyert, hogy a

Lippafüredi szénsavdus gyógyforrásai ásványbani összetételeinél fogva a leghatásosabb gyógyító erejével bír

Ezen ritka természetj adomány ivókúra használatnál erősen aktív és kifejezetten diuretikus hatása, javasolva: májvérbőségnél, nyelhe emésztés, epe- és hólyagbántalmaknál, a vörösvérsejtek tevékenységét fejlesztve, mint a táplálkozás serkentője szerepel. Az idegrendszer tevékenységét előmozdítja és szabályozza, különösen vérszegénység, lábadozók és anémias női bajoknál.

Fürdőkúra használatnál elsősorban is: Szívbetegségek, érrelmeszesedés, magas vérnyomás, reuma, vesebaj, krónikus női bajoknál, méh- és petefészek-gyulladás, állandó vérzés, stb.

Minden kényelemmel berendezett modern új szállodák, elsőrangú étterem, szolid árak. Napi panzió 130 lejtől, prospektust díjtalanul küld: Szezonnyitás május 1-ókt. 15. Lippafüred Gyógyfürdő Rt. kir. udvari szállító

Bi

Lengy

Csehszlov

Prága, április 28-án a csehszlovák Párizsba.

A francia külpolitikában helytelen lenne, ellenséges csoport szembe. Megkérdezték az együttműködés kapcsolatban mondtotta:

A békét kíván Franciaország találni a megoldást a fejtörőre. Egyidejűleg a thou és Benes is hogy nagyjelentésű miniszter román rezerváltan nyílt.

Azt állította, csak a tervezés

s azt gondosan nek ellenére biz megvalósul.

A genfi lapok Barthou prágai jelentősége, min a francia külügy igyekeznék arra, lasson el. Nem fájthou kényes feladatok ellen.

Ezzel kapcsolatos körökben megállapították.

Franciaországnak esetleges konfliktusait Lengyelország

Barthou intervenció eredménye sem ország sem politikaiban nem hajlandóak a franciák alávetni a franciák

A genfi lapok nem fogja előlme Népszövetségbe v ország távolmaradása genfi nemzetközis

szó körökben ugyanak nem sikerült ellentéteket kiküszöbölni.

a prágai eszmény problémán kívüli jure elismertetés a Népszövetség

A párizsi déli cseh-lengyel körökben döntőbírálat nem vállalta a Csehszlovákia panaszainak vizsgálását.

Az Excelsior Lengyelországgal szembe magatartásai körökben szlovákia engesztelést el lehet simítani.

Már a prágai eszmény problémán kívüli jure elismertetés a Népszövetség

A párizsi déli cseh-lengyel körökben döntőbírálat nem vállalta a Csehszlovákia panaszainak vizsgálását.

Az Excelsior Lengyelországgal szembe magatartásai körökben szlovákia engesztelést el lehet simítani.

Már a prágai eszmény problémán kívüli jure elismertetés a Népszövetség

A párizsi déli cseh-lengyel körökben döntőbírálat nem vállalta a Csehszlovákia panaszainak vizsgálását.

Az Excelsior Lengyelországgal szembe magatartásai körökben szlovákia engesztelést el lehet simítani.

Már a prágai eszmény problémán kívüli jure elismertetés a Népszövetség

A párizsi déli cseh-lengyel körökben döntőbírálat nem vállalta a Csehszlovákia panaszainak vizsgálását.

Az Excelsior Lengyelországgal szembe magatartásai körökben szlovákia engesztelést el lehet simítani.

Már a prágai eszmény problémán kívüli jure elismertetés a Népszövetség

A párizsi déli cseh-lengyel körökben döntőbírálat nem vállalta a Csehszlovákia panaszainak vizsgálását.

Az Excelsior Lengyelországgal szembe magatartásai körökben szlovákia engesztelést el lehet simítani.

Már a prágai eszmény problémán kívüli jure elismertetés a Népszövetség

A párizsi déli cseh-lengyel körökben döntőbírálat nem vállalta a Csehszlovákia panaszainak vizsgálását.

Az Excelsior Lengyelországgal szembe magatartásai körökben szlovákia engesztelést el lehet simítani.

Bizonyosra veszik Barthou és Benes római látogatását

Lengyelország semleges marad egy esetleges német-francia konfliktus esetén
Csehszlovákia már nem helyezkedne élesen szembe a Habsburg-restaurációval?

Prága, április 28. Barthou este elhagyta a csehszlovák fővárost a visszatért Párizsba.

A francia külügyminiszter újabb sajtó nyilatkozatban azt hangsúlyozza ki, hogy helytelen lenne, ha a Duna völgyében két ellenséges csoport kerülne egymással szembe. Meg kell találni a kapcsolatot és az együttműködést. A leszereléssel kapcsolatban Barthou a következőket mondotta:

A békét kívánom, de nem mondok le Franciaország biztonságáról. Meg kell találni a megoldást, de nem Németország fegyverkezése útján.

Egyidejűleg a prágai lapok közlik Barthou és Benes nyilatkozatait is kiemelik, hogy nagyjelentőségű lesz a két külügyminiszter római látogatása. Benes ugyan rezerváltan nyilatkozott római utjáról.

Azt állította, hogy a látogatás még csak a tervezéses stádiumában van és azt gondosan elő fogják készíteni. Ennek ellenére bizonyos, hogy a látogatás megvalósul.

A genfi lapok rámutatnak arra, hogy Barthou prágai látogatásának kisebb a jelentősége, mint a varsóiak. Prágában a francia külügyminiszternek nem kellett igyekeznie arra, hogy félreértéseket osszaljon el. Nem tudni, miként látta el Barthou kényes feladatait egyikét: a lengyel-csehszlovák ellentétek elsimítását.

Ezzel kapcsolatban belga diplomáciai körökben megállapítani kívánják, hogy Franciaországnak a németekkel való esetleges konfliktusánál a jelek szerint Lengyelország semleges kíván maradni.

Barthou intervenciójának szinte semmi eredménye sem mutatkozik, mert Lengyelország sem politikai, sem katonai tekintetben nem hajlandó magát feltétlenül alávetni a francia akaratnak.

A genfi lapok szerint Lengyelország nem fogja előmozdítani a szövetség a Népszövetségbe való belépését, ha Németország távolmarad Genfől. Ugyancsak genfi nemzetközi politikában szerepet játszó körökben úgy hírlílik, hogy Barthou-nak nem sikerült a lengyel-csehszlovák ellentéteket kiküszöbölni. Emiatt

a prágai eszmecsere a középeurópai problémán kívül főleg a szovjet de jure elismerése és Oroszország és a Népszövetség kapcsolata körül forogott.

A párizsi déli lapok szerint Barthou a cseh-lengyel konfliktus kiküszöbölése ügyében döntőbíráskodást ajánlott fel, de nem vállalta a közvetítő és döntőbíró szerepét a Csehszlovákia élő lengyel kisebbség panaszainak vizsgálata ügyében.

Az Excelsior szerint Barthou Prágában Lengyelországgal szemben engedékenyebb magatartást javasolt. Francia politikai körökben számolnak azzal, hogy Csehszlovákia engedni is fog a konfliktust el lehet simítani.

Megegyezés a leszerelés kérdésében

Párizs, április 28. A Paris Soir értesülése szerint Barthou és Benes megállapodtak a leszerelés kérdésében tanúsítandó további magatartás felől. Elhatározták, hogy alkalmas fognak találni Genfben arra, hogy éles formában kifejezésre juttassák tiltakozásukat a német újrafegyverkezéssel szemben.

Egyébként tegnap Barthou francia külügyminiszter a prágai francia követségen fogadta a francia kolónia tisztelgését s előttük beszédet mondott, amelynek során rámutatott arra, hogy Franciaország már ismét emelt fővel tekinthet barátai és ellenségei szemébe.

A závarok és nyugtalanságok rövid korszakának vége.

az ország magára talált s Doumergueben olyan vezetést kapott, akire büszke lehet. — A két külügyminiszter is eszmecsereit folytatott egymással. A kiadott kommuniké szerint megvitatták az összes aktuális politikai kérdéseket, a Duna-medence problémáit, a Balkán-paktumot, a leszerelést. Kölesönösen kiemelték információjukat s megállapították nézetek egybehangzó voltát.

A prágai tanácskozások során az „Oeuvre” szerint kifejezésre jutott, hogy Csehszlovákia bizonyos körülmények között többé nem ellenezné olyan ridegen a Habsburgok restaurálását Ausztriában, mint eddig.

Berlin, április 28. Neurath báró német birodalmi külügyminiszter nyilatkozott a németországi sajtó és a külföldi lapok berlini munkatársai előtt. A francia leszerelési válaszcikkkel kapcsolatban a külügyminiszter kijelentette, hogy az abban foglalt állítások nem fedik a valóságot s a vádak csak arra szolgálnak, hogy Franciaország kitérhessen a varsói békeszerződésben vállalt ünnepélyes leszerelési ígérete teljesítése elől.

Nem igaz az, hogy Németország fegyverkezést s emiatt a hadügyi költségvetést emelni.

A német birodalmi hadsereget át kell szervezni éppen abban az irányban, amelyet a franciák is javasoltak. Ezért vált szükségessé a hadügyi kiadások emelése. Németország ragaszkodik ahhoz, hogy a Genfben már egyszer elismert egyenjogúságát gyakorlatilag is megvalósíthassa. Németország mindenkor készen áll a meg egyezésre. A német kormány szerencsére nem áll egyedül állásponjtával, mert a hatalmak túlnyomó része hasonló álláspontot vall (?) magáénak. Németország békét akar. Öszintén óhajtja azt is, hogy

a többi kormányok is helyezkedjenek olyan álláspontra a leszerelés kérdésében, amely egyezmény létrehozását lehetővé teszi s felmenti Németországot a másodranguságtól.

Külpolitikai és kereskedelem
London, április 28. Sir John Simon angol külügyminiszter a liverpooli kereskedelmi kamara közgyűlésén mondott beszédében ismertette a külpolitikai problémák megoldatlanságának a kereskedelemre gyakorolt hatását. Már nem is tudja — mondotta — hogy külügyminisztersége alatt hányszor utazott Genfbe és a hatalmak fővárosaiba, azt sem tarthatja számon, hány kormányfőruhu tett látogatást Londonban a leszerelési kérdésben, amely ennek ellenére nem sokkal jutott előre.

Anglia példát mutatott a háboru utáni egyoldalú, önkéntes leszerelésből,

de sajnos ennek sem volt meg a kívánt hatása s nem javította a leszerelési kilátásait, noha talán még soha sem volt Nagy-Britanniának nagyobb világpolitikai tekintélye a mostaninál.

Uica hadügyminiszter nyilatkozata az előzetes katonai kiképzésről

A tábornok az új törvény nevelő intencióit hangsúlyozza

Bucuresti-Bukarest, április 28. (Az Uj Kelet tud.) Az általunk is részletesen ismertett előzetes katonai kiképzésről szóló törvénnyel kapcsolatban az egyik bukaresti lap intervjut kért Uica tábornok, hadügyminiszterrel, aki a törvény kezdeményezője volt. Uica a következő érdekes nyilatkozatban ismertette a törvény célját:

— A törvénynek kifejezetten nevelési célja van — mondotta a hadügyminiszter. — Ezért változtattuk meg a javaslat címét „Pre regimentalis”-ról „Pre militaris”-ra (előzetes ezred kiképzés helyett előzetes katonai kiképzés). A mai fiatalság nem él olyan fegyelmezett keretben, amely fizikai és erkölcsi fejlődését elősegíti és ezért nehezen viseli el a katonai szolgálat fegyelmét. Ezt a hiányt az új törvény pótolni fogja. E mai nevelési rendszerhez még egy léncszem csatolódik, melynek célja a fegyelem szemlének az iskolában való helyreállítása is. Az előzetes katonai kiképzés kétségtelenül meg fogja könnyíteni bizonyos mértékig a katonai szolgálat nehézségét. A fiatalokat egyben a rend szemléhez és a szükséges polgári fegyelmezett-séghez szoktatjuk hozzá.

— A törvényt fokozatosan fogjuk életbeléptetni, úgy, hogy végleges megvalósítása csak néhány év múlva történhetik meg. Az előzetes katonai kiképzés megszervezéséhez meg kell találni a legkevésbé költséges eszközöket.

Uica tábornok még hozzátette, hogy az előzetes katonai kiképzést elvben a román törvényhozás már 1908-ban elfogadta, akkor már az összes európai államokban törvényerőre emelkedett. A szolgálat 19-21 évig terjed, azok számára is, akik 21 éves korukban bizonyos okokból nem vonulhatnak be. Ezeknek a katonai kiképzése mindaddig fog tartani, míg a korosztály, amelyhez tartoznak, véglegesen le nem szerel.

A felsőbb iskolákban és egyetemeken tanuló ifjúság számára speciális kiképző szerveket állítanak be. Azokat pedig, akik nem folytatnak tanulmányokat, kerületekbe és alkerületekbe osztják be. Az előzetes katonai kiképzés évi 50 lecke, mely három éven keresztül tart. A kiképzés vezetését ugyanazok intézik, akik a hadsereg kiképzését irányítják.

Miért nem esett az eső hetek óta

Ha eltűnik a napfolt brüszk időjárás változásra és bő esőzésre van kilátás

Bucuresti-Bukarest, április 28. A bukaresti Meteorológiai Intézet vezetője a legközelebbi időre az alábbi prognózist állította fel:

Az orosz anticiklon megmarad, de amint eltűnik a napfolt, általános időváltozás várható esetleg esőzésekkel. Az atmoszféra erősen feszült, a tengeren viharok dühöngenek, a Dobruzsai partokon szélvihar tombol. Beszarabdia némely vidékén kevés eső is esett. A hőmérséklet tegnap állandó volt. 31 fok árnyékban nappal és éjjel pedig olyan száraz meleg volt, amit csak júliusban ismerünk.

A hegyekben valamelyest hűvösebb az idő, a Bucegiban azonban még éjjel sem száll le a hőmérséklet plusz két fok alá. A napfolt, amely 13 nappal ezelőtt volt először látható és amely tízszor nagyobb, mint a föld, az asztronómusok szá-

dékén kevés eső is esett. A hőmérséklet tegnap állandó volt. 31 fok árnyékban nappal és éjjel pedig olyan száraz meleg volt, amit csak júliusban ismerünk.

A hegyekben valamelyest hűvösebb az idő, a Bucegiban azonban még éjjel sem száll le a hőmérséklet plusz két fok alá. A napfolt, amely 13 nappal ezelőtt volt először látható és amely tízszor nagyobb, mint a föld, az asztronómusok szá-

Olvassa el lapunk keddi, május elsejei számát, ahol részletes felvilágosítást kap

KEDEM

május 16-iki palesztinai kirándulásáról, melyet a POLONIA hajóval rendez

Ez az utolsó és legszebb kirándulás a Levante kiállításra. Jelentse be csatlakozását a RAPID Informator irodához Cluj, Str. Regina Maria 32. A KEDEM Iroda kizárólagos képviselőjéhez.

Divatruhákban Abel a legolcsóbb Budapesten, mert

Sikkes házruhák divatos jól mosható anyagokból csak P. 6.80
Marocain délután ruhák csinos angolos fazonokban csak P. 15.80
Bájos imprimé crep de chine ruhák gyönyörű dessainekben csak P. 19.80
Dívatcomplék 3/4-es marocain kabáttal csak P. 39.—
Marocain 3/4-es complékabátok divatszínben csak P. 19.80
Teveször vagy burberry raglánok I-a kiállításban csak P. 58.—
Divatos nyári ruhák, köpenyek változatos sikkes fazonokban.

Abel női ruhaháza
Budapest,
Rákóczi-ut 86.

hitása szerint a napokban eltűnik a nap féltékéjéből.

Tudvalevőleg a nap 25 nap alatt fordul meg a tengelye körül, a napfoltok pedig szintén részt vesznek ebben a forgó mozgásban. Az április 14-én megjelent napfolt a legnagyobb, amelyet 1933 február óta észleltek. A napfoltok eltűnése nagy hatással lesz a földre, amely jelentkező fog a közeli napokban, akár vulkánikus kitérések, akár földrengés vagy elkerülhetetlen légköri zavarok formájában. A napfolt hatása a földre vagy a többi égitestekre elektromágneses természetű. A hatás különböző módon érezhető, amint megjelenik vagy eltűnik ez a folt.

Amint a légkör viharossá válik, megtörténhet, hogy az oroszországi maximális lényomás átterjed Nyugat-Európára és ezzel az esőzések veszik kezdetüket. Az esőfelhő a tenger párolgásából keletkezik, kivéve a trópusi tengereket, ahol a tenger víze állandóan forró és így a beható párolgás folytán millió tonna gőz emelkedik a levegőbe naponta.

Románia az Atlanti óceán sugarába esik. Mi csak akkor kapunk esőt, ha nagy lényomás van a tenger felületén, különösen az Azori szigetek környékén. Az esőfelhőket a szél viszi a nagylényomású vidékekről a kisebb lényomásúakra. Románia éghajlatának az a szerencsétlensége, hogy messze van az Atlanti óceántól és igen közel esik az orosz steppékhez. Azért ha megtörténik, hogy Oroszországban nagyobb a lényomás, mint Nyugat-Európában, a felhők nem tudnak Románia felé jönni és ekkor szárazság van az országban. Az ilyen szárazsági ciklusok matematikai periódus szerint ismétlődnek.

Igy Romániában éppen száz éve volt ilyen szárazság, 1834-ben, melyet Hepitesz István említett meg az 1905-ben megtartott Román Földrajzi Társaság gyűlésén. Grigore Ureche krónikás 1585-ből Petru Voda idejéből jegyez fel olyan szárazságot, hogy a fák elszáradtak, a por úgy felgyülemlt, mint a hóbuckák, a tavak pedig egészen kikapadtak.

A következő években volt még nagy szárazság: 1794, 1834, 1874, 1894 és 1904-ben. Nagyon kevés esőt jegyeztek fel ezelőtt hatvan, negyven és harminc esztendővel. Ezeknek a ciklusoknak eddig még nem ismerik az okát.

E. Brückner, a világ egyik leghíresebb meteorológusa „Klimaschwankungen seit 1700 nebst Bemergen der Diluvialzeit” című munkájában arra a konkluzióra jutott, hogy 35 éve tart az éghajlati oscilláció.

Enric Otetelisanu a romániai Meteorológiai Intézet igazgatója, két éve a rádióban megtartott értekezletében kijelentette, hogy a Brückner-féle periódus Romániában is megismétlődik, azért igazuk van azoknak a felnőttembereknek, akik azt állítják hogy egy bizonyos idő óta megismétlődik a jó és rossz idő, amire vissza tudnak emlékezni az utóbbi harmincöt esztendőben.

SLIPPER RAGLÁN FELÖLTŐ

M. NEUMANN

CLUJ, PIATA UNIRII 14.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Vasárnapi előadások a színházban. Vasárnap négy előadás lesz a színházban, két olcsó 10 és 17 lejes helyáru és két rendes helyáru előadás. Dél előtt 11-kor a Magdát kicsapják kerül színre 10 és 17 lejes helyárukkal, d. u. 3-kor Hunyady Sándor Aranyfju c. színműve van műsoron ugyancsak 10 és 17 lejes helyárukkal. Délután 6 és 9 órakor rendes helyárukkal Abrahám Pál nagy sikert aratott gazdag kiállítású operettje, a Bál a Savoyban van műsorra tűzve.

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Vasárnap délelőtt 11 órakor: A Kultur. Liga előadása.
Vasárnap este 8 órakor: Cigánybaró.
Hétfő este 8 órakor: Szevillai borbély.
Szerda este 8 órakor: Tannhauser.
Péntek este 8 órakor: Faust és Valpur. gis éj.
Szombat délután 3 órakor: Szevillai borbély.
Vasárnap délután 3 órakor: Alarcosbál.

MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Vasárnap d. e. 11-kor: Magdát kicsapják. (10 és 17 lejes helyárukkal.)
Vasárnap d. u. 3-kor: Aranyfju. (10 és 17 lejes helyárukkal.)
Vasárnap d. u. 6-kor: Bál a Savoyban. (4-edszer.)
Vasárnap este 9-kor: Bál a Savoyban. (5-ödször.)
Hétfő este fél 9-kor: Bál a Savoyban. (6-ödször.)
Kedd fél 9-kor: Szabad a csók. (Erdélyi Mihály operettje 3-adszor.)
Szerda fél 9-kor: Nagymama. (Csiky Gergely vígjátéka. Teljesen új szereposztásban.)
Csütörtök fél 9-kor: Az elveszett levél. (Caragiale ragyogó vígjátéka. Teljesen új szereposztásban. Új betanulásban.)
Péntek: Öméltósága sofőrje. (Békeffy-Gyöngy Pál brilliáns új operettje. Először.)
Szombat d. u. 4-kor: Ember a hid alatt. (Indig Ottó újdonsága 10 és 17 lejes helyárukkal.)
Szombat este 9-kor: Öméltósága sofőrje. (Operett-újdonság 2. adás.)
Vasárnap d. e. 11-kor: Ábris rózsája. (10 és 17 lejes helyárukkal.)
Vasárnap d. u. 3-kor: Hamupipóke. (Nagy gyermekelőadás, táncokkal, énekkel, mókákkal, 10 és 17 lejes helyárukkal.)
Vasárnap d. u. 6-kor: Öméltósága sofőrje. (Operett 3-adszor.)
Vasárnap este 9-kor: Bál a Savoyban. (Operett-újdonság 7-edszer.)
Hétfő fél 9-kor: Öméltósága sofőrje. (Operett 4-edszer.)

SELECT-MOZGÓ MŰSORA

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor: Viktor vagy Viktória. Elsőrangú operett-sláger, főszerepekben: Hermann Thiernig, Renata Müller.
Hétfő 3, 5, 7 és 9 órakor:
Kedd 3, 5, 7 és 9 órakor:
Szerda 3, 5, 7 és 9 órakor: Panoptikum. Rendkívül izgalmas csökevényű film, főszerepekben: Lionel Atwill (az Emberi bestiák filmből ismert művész) és Fay Wray (a King-Kong filmből ismert művésznő).

URANIA-MOZGÓ MŰSORA

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor: Asszony a milliókkal. Szenzációs kalandorfilm, főszerepekben: Brigitte Helm.
Hétfő 3, 5, 7 és 9 órakor:
Kedd 3, 5, 7 és 9 órakor:
Szerda 3, 5, 7 és 9 órakor: Viktor vagy Viktória. Szenzációs operett-sláger, főszerepekben: Renata Müller és Hermann Thiernig.

Zárt ajtók mögött viharos jelenetek közepette zajlott le az ausztriai cionista szervezet évi konferenciája

Brodetsky professzor és dr. Oskar Grünbaum neves szócsafája a konferencián

Bécs, április 28. A napokban tartotta évi konferenciáját az ausztriai cionista szervezet. Az országos értekezletnek különös jelentőséget kölcsönözött Brodetsky professzor jelenléte, aki az exekutívét képviselte. Brodetsky nagyszabású beszédet tartott a konferencia megnyitó ülésén, amelyben rámutatott a jisiv rohamos fejlődésére és hangsúlyozta, hogy az exekutívét a pártatlanság és a mértékletesség vezeti politikájában. Kifejté azonban, hogy a palesztinai és a galuti zsidóság körében dúló testvérhárcok súlyos veszedelmet jelentenek az építómunkára is, ezért békére és fegyelemre hívja fel az összes cionistákat. Hangsúlyozta továbbá a fokozottabb zsidómunka szükségességét Palesztinában és bejelentette, hogy az exekutívé energikus lépéseket fog tenni a földspekuláció megakadályozására.

Az ausztriai cionista konferenciát dr. Oskar Grünbaum elnöki referátuma vezette be, majd a konferencia elnökévé dr. Desider Friedmann hitközségi elnököt választották meg.

A további tárgyalásokat szigorúan zárt körben tartották meg a delegátusok. Az utolsó ülésről a sajtó képviselőit is kirekesztették, ami élénk feltűnést keltett. Dr. Oskar Grünbaum, az ausztriai cionista szervezet elnöke, közölte a sajtó képviselőivel, hogy hivatalos kommunikációt fog kiadni a tárgyalások menetéről. Ez azonban nem történt meg. Ilyen körülmények között érthető meglepetést keltett, hogy a több napra tervezett konferencia váratlanul befejezte tanácskozásait és tegnap este véget ért. Az utolsó ülés lefolyásáról a Zsidó Távirati Iroda a következő információkat kapta nem hivatalos úton:

Belpolitika és cionizmus

A zárt ülésen dr. Oskar Grünbaum tartott politikai referátumot, amelyben élesen bírálta a cionista exekutívé tevékenységét és az Actions Comité munkáját. Határozati javaslatot terjesztett elő, mely szerint az országos konferencia fejezze ki sajnálatát afelől, hogy nem sikerült megvalósítani az exekutívé kibővítését és reméli, hogy az exekutívé ténylegesen ke-

resztül fogja vinni a Hsztadruth Haovdin semlegesítését és a nemzeti döntőbírósgót a munkakonfliktusok ügyében. Kéri továbbá a kongresszus napirendjének és a sékel-választójognak a revizió alá vételét. Egy másik határozati javaslatában tiltakozását fejezi ki az exekutívé és a Hsztadruth képviselőinek magatartása ellen a bécsi Palesztina-hivatal ügyében előterjesztett interpelláció megválaszolására képesen.

Dr. Grünbaum ezután kifejtette, hogy a cionista szervezet nem tarthatja fenn ama régebbi határozatát, amely hatásköréből kizárja az országos belpolitikát. Jóllehet, a hitközségi választások kapcsán paktum jött létre a cionista szervezet és Róbert Stricker között, melynek értelmében az országos politikát a zsidó néppárt vezeti, ez azonban nem akadályozhatja meg a cionista konferenciát, hogy a cionista szervezet hatáskörébe helyezze vissza az országos politikai feladatokat.

Dr. Plaschkes ezzel szemben a cionista exekutívé hathatos támogatását követelte a konferenciától és alaptalannak minősítette azokat a vádakot, amelyeket dr. Grünbaum a zsidó munkás-szervezet ellen emelt. Hangsúlyozta, hogy a kongresszus által megválasztott exekutívé az egész szervezet exekutívéje. Az országos politikára vonatkozó határozati javaslat odamódosítását kéri, hogy a zsidó népiélet védelmére és újjáépítésére irányuló minden munka az ausztriai cionista szervezet munkakörének szerves részét képezi.

— Mindaz, amit ma galut-politikának hívnak — mondotta — a cionista szervezet ellenőrzése alatt kell, hogy álljon, ezt a politikát azonban a zsidó hitközség elnöke kell, hogy végezze. Nincs olyan kérdése a zsidóságnak, amelyre a cionizmus ne adna feleletet.

Brodetsky válasza

Ezután Brodetsky professzor emelkedett szólásra és élesen kikelt dr. Grünbaum szavai ellen.

— Amit dr. Grünbaum mondott, ezen a konferencián és amit irt a „Stimme” című lapban — mondotta Brodetsky —

kiáltó igazságtalanság a munkásság képviselői ellen. Palesztina utjai és házai, városai és falvai a munkásság vérével és verejtékével épültek. A zsidó Palesztinát a zsidó munkásság véráldozatával védjük meg a veszélyek idejében. Ha ezeket a tényeket elismerjük, ezzel még nem vagyunk „marxisták”. Nevetséges azt mondani, hogy a jelenlegi exekutívé kizárólag a baloldali exekutívéje. Az exekutívé azonban minden erejével azon lesz, hogy senki se rövidítse meg a munkásság jogait.

Brodetsky beszéde után dr. Grünbaum egészen váratlanul anélkül, hogy szavazásra tette volna fel az elhangzott javaslatokat, felállott és a következő bejelentést tette:

— A konferenciát elnapolom a jövő hét szerdájára.

A bejelentést nagy zaj és tiltakozás fogadta.

Szobalesőlő? Csak Gratz-ot! Telefon 7-49

Str. Memorandului 20.
Str. Filipescu 15.
Str. Saguna 16.

Féregirtás biztos hatással

Minden rendszerű TÖLTŐTOLLAT, a legkomplikáltabb töréseket is, javítjuk. Javított tollakat felfényezve, mint új tollat kapja vissza. Régi hasznavehetetlen tollat becserejük, vagy kívánsága szerint átalakítjuk. Töltőtollak tisztítását, ujonnan polírozva 15 lejért vállalunk. Javítások garancia mellett történnek. FEHER brógvállalat és töltőtolljavító műhely Cluj, Str. Reg. Maria 2. Telefon 11-09. Kérjük a címre ügyelni!!!

LINOLEUM,

viaszozvászoneritók

BUTORSZÖVET,

matrachuzatok

FÜGGÖNYKARNISOK,

futószőnyegek

Modern kivitelben, gazdag választék, olcsó árak

BOSKOVICS TESTVÉREK

szaküzletében Cluj, Str. Regina Maria 15. Telefon 916.

Király Színház

BUDAPEST.

Minden este 8 és vasárnap d. u. fél 4 órakor Kálmán Imre diadalmos operettje

ÖRDÖGLOVAS

az idei színházi évad legnagyobb sikere.

Őn is felutazik az árumintavásárra!

ÖNNEK rendezi BREITFELD szücs finom, szövétből készült elegáns

lavaszi modellköpeny

és ezüst, kék, stb. nemes rókáink

propaganda árusítását

mélyen leszállított áron.

Saját érdeke, hogy a fentiekre meggyőződést szerezz.

BREITFELD szücs

BUDAPEST.

IV. Váci ucca 14.

Raktáron tartok és szerdek legújabb modellű kályhákat, kandallókat a legkiválóbb minőségű anyagokból és a legújabb technikával készítették, ugyszintén takaréktűzhelyek készítését és fayanerakást is vállalom a legutánabb árban!

GRAEF PÁL kályha mintalerak
CLUJ, Piața Unirii 8., az udvarban.

Mily ad

Milyen

A Német bizonyosfok Palesztinában Most utólag jelenlegi helyen fennáll Igen sok országba. Te két látni a vével. A kór fogorvosnői ban, mint a dorlás tehát tanácsos. Ue re is, akikre hogy a pale németország tások. (labor genológusnó a kémikusnó re a hivatás gyöngök és nem ajánlat

Az egyéb hivatásoknál A nemzetgaz letes ismernek. Hosszu ség, hogy bá Ujságról t igen nyújt szociális és tisztviselői k elsőrangú er társnőre sít

Apólonővé lehetőségek. sok klinikák kaerők, min gyógyászatb el tudnak b „Hadassa” é rint kiképez renciaja. Há mó ápolónő nőknél, akik gyermekker nyelv tudás Szülésznőre szükség.

A testápol sok. (fodrá elég zsufoltá egyes esetek helyelkedés mellett jól ig ypédaul szálemi szálmánia” utja aki tökéletes

Fénykép nárnök nagy szisztémák Gindlerig k bevándorlás zene-tánc- ajánlatos. I nemcsak ter lati képzés elhelyezkedé tiliparban. t zött.

Kereskede amennyiben nek és csak elhelyezkedé zőtlenek. Ez kel bíró elz nyelv ismeret képzés nem ugy Jeruzsá ahol egyik l lik meg. Le találhatnak

A ZSIDÓ ASSZONY

AZ ERDÉLYI WIZO HIVATALOS LAPJA

Milyen elhelyezkedési lehetőségek adódnak Palesztinában a nők számára

Milyen követelményeknek kell megfelelnie a Palesztinába kivándorló zsidó nőnek

A Németországból való bevándorlás bizonyosfokú túlszűrésigot idézett elő Palesztinában a női foglalkozásokban. Most utólag megkíséreljük a munkapiac jelenlegi helyzetét és az egyes hivatásokban fennálló kilátásokat megállapítani. Igen sok orvosnő és fogorvosnő jött ki az országba. Tel-Avivban egész sor táblácskát látni a házakon német orvosnők nevével. A kórházak is igen sok orvosnőt és fogorvosnőt helyeztek el egy-egy városokban, mint a falvakban. További bevándorlás tehát általánosságban nem nagyon tanácsos. Ugyanez áll a gyógyszerésznők re is, akikre még az a nehézség is háral, hogy a palesztinai kiképzés más, mint a németországi. Még az orvosi sedéghivatások (laboránsnő, bakteriológusnő, röntgenológusnő, stb.) is tele vannak, ép így a kémikusnő pályája is, úgy, hogy ezekre a hivatásokra való kilátások igen gyöngék és az erre irányuló kivándorlás nem ajánlatos.

Az egyéb akadémikus és tudományos hivatásoknál sinesenek nagyobb esélyek. A nemzetgazdászknak a héber nyelv tökéletes ismerete nélkül nem boldogulhatnak. Hosszu várakozási időre van szükség, hogy biztos álláshoz lehessen jutni. Újságírói tevékenységre az ország nem igen nyújt teret. Hasonló a helyzet a szociális és közjótékonyági intézmények tisztviselői karában is. Ezen a téren sok elsőrangú erő van az országban. Könyvtárosnőre sines szükség.

Ápolónővérek számára adódnak némi lehetőségek, az által, hogy a német orvosok klinikákat nyitnak. Elsőrangú munkakerők, mint operációs nővérek vagy nőgyógyászok kiképzett erők egyenként el tudnak helyezkedni. Itt igen nagy a „Hadassa” által amerikai szisztéma szerint kiképzett betegápolónővérek konkurrenciája. Hasonló a helyzetük a cseesemő ápolónőknél és általában az ápolónőknél, akik ép úgy, mint az óvónők és gyermekkertésznők, csak tökéletes héber nyelvtudás mellett helyezkedhetnek el. Szülésznőre csak igen kis számban van szükség.

A testápolással kapcsolatos foglalkozások (fodrászat, kozmetika stb.) ugyan elég zsufoltak, de elsőrangú munkaerők egyes esetekben mégis számíthatnak elhelyezkedésre, ha a héber nyelvtudás mellett jól tudnak franciául és angolul. Igypéldául nemrégiben a legjobb jeruzsálemi szálloda a „Hitachdut Olei Germania” útján keresett zsidó fodrásznőt, aki tökéletesen beszél angolul.

Fényképésznők, zenészek és tornatanárnők nagyon sokan vannak. Az összes szisztémák Dalcroztól kezdve egészen Gindlinger képviselve vannak. További bevándorlás dacára a palesztinai ifjúság zene-tánc- és sportszeretetének, nem ajánlatos. Iparművésznők számára, ha nemesak tervezni tudnak, hanem gyakorlati képzettségük is van, mutatkoznak elhelyezkedési lehetőségek a fejlődő textiliparban, bár igen szerény keretek között.

Kereskedelmi alkalmazottak számára, amennyiben csak irodai munkát végeznek és csak a német nyelvet bírják, az elhelyezkedési lehetőségek igen kedvezőtlenné. Ezzel szemben a nyelvisméretékel bíró elárúsítónőket (angol és francia nyelvisméret szükséges, iskolai nyelvképzés nem elegendő) nagyon keresnek, úgy Jeruzsálemben, mint Tel-Avivban, ahol egyik luxusüzlet a másik után nyílik meg. Levelezőnők és gyorsírónők is találhatnak elhelyezkedést, amennyiben

a fentnevezett, kellő ismeretekkel rendelkeznek.

A háztartási foglalkozások képezik a legkedvezőbb lehetőségeket valóban képzett, önálló szakácsnők és házvezetőnők számára, akik után mindig van kereslet úgy a szállodákban, mint a pensiókban, otthonokban, tömegkonyhákban, vala-

mint privát háztartásokban is. És itt egy kis közbevetés: Szemeim előtt áll egy szakácsnő, aki időről-időre fölbukkan, a különböző tanácsadóknál, úgy a H. O. G.-nál, mint a Wizo-nál. Tizenegy évig Berlinben volt házvezetőnő egy rabbinál és hasonló igényekkel lépett fel itt is. Sehoh sem tudott megmaradni, minde- nütt összehasonlításokat tett a berlini kényelemmel. Még azok a fiatalabb és idősebb leányok is, akik jobb híján háztartásban helyezkednek el, nagy nehézségeket idéznek elő. Nálunk mutatkozik meg leginkább, hogy mennyire szükséges vonla minden Palesztinába kivándorló leány számára hivatása mellett a háztartási kiképzés is. A Wizo főző- és háztartási kurzusaival próbálja most az új bevándorlók számára ezt az igen erősen érezhető hiányt pótolni. Jól kiképzett cukrásznők, valamint ügyes pincéernők is nagy számban kerestetnek. (—)

Henriette Szold nyilatkozik a németországi zsidó gyermekek Palesztinába való letelepítéséről

Ebben az évben 500 gyermeket helyeznek el a gyermekfalukon és különböző telepeken

Miss Henriette Szold a cionista nőmozgalom egyik legkiemelkedőbb alakja. De nemesak a nőmozgalomnak, hanem korunk zsidóságának és egész cionista mozgalmunknak is. Az első zsidó nő, kinek aktív szerep jutott a zsidó nép és a cionista szervezet vezetésében. Néhány évvel ezelőtt tagja volt a cionista exekutívének és ebben a minőségben elévülhetetlen érdemeket szerzett.

Miss Szold ma Palesztinában él. Tulvan már a hetvenen, de ma is fáradhatatlanul dolgozik az országépítés érdekében. Ő vezeti a német-zsidó kolonizáció palesztinai központi irodájának gyermektelepítési osztályát. Mint ismeretes a német zsidók palesztinai letelepítésére külön ügyosztály alakult a Jewish Agency exekutívéjében, az ügyosztály élén dr. Weizmann Chaim, a Jewish Agency és a Cionista Világszervezet volt elnöke áll, a palesztinai központi irodát pedig dr. Arthur Ruppin vezeti. Ruppin mellett dolgozik Miss Szold és a németországi zsidó gyermekek palesztinai letelepítését irányítja.

Henriette Szold a napokban fogadta a Zsidó Távirati Iroda jeruzsálemi tudósítóját és részletesen informálta őt a gyermektelepítés eddigi eredményeiről, jelenlegi állásáról és további perspektíváiról.

Miss Szold többek között elmondotta az újságíróknak, hogy 1934 végéig legalább ötszáz németországi gyermeket telepít le Palesztinában a német-zsidó kolonizáció központi irodája. 200 gyermek már meg is érkezett Palesztinába és a ben sémeni, az éjnarodai gyermekfalukban valamint a Wizo leányfarmjain helyezték el őket. A többiek ez év nyarán indulnak utnak és érkeznek meg Palesztinába. A palesztinai kormány tagadhatatlan jóindulattal kezeli a gyermektelepítés ügyét és hathatosan előmozdítja a központi iroda ez irányu munkáját. A kormány eddig 350 certifikátot boesátott a Jewish Agency rendelkezésére a németországi kiskoru bevándorlók számára. További 100 certifikátot egyenesen a ben-sémeni gyermekfalu vezetőségének juttatott el.

Ezeknek a gyermekeknek a nagy része egyedül jön Palesztinába. Vannak közöttük 16 és 17 évesek, sőt a többségük 14 éven felüli. Alig van néhány gyermek ezek között, akiknek szülei is Palesztinában élnek. Ezek a gyermekek közvetlenül a Jewish Agency gondozása alá kerülnek. A legjobb nevelést kapják és kiképzésük a legjobb munkalehetőséget nyújtja számukra. A Jewish Agency 18 éves korukig tartja közvetlen felügyelete alatt ezt az ifjúságot. A tizennyoleadik

év betöltése után a fiatalok kvucába, kibucba vagy más munkahelyekre mennek, egyéniségüknek és kiképzésüknek megfelelően. A gyermekek fenntartásának és letelepítésének költségeit ötven százalékban a szülők fedezik. A gyermekek felügyeletét a Jewish Agency német osztálya irányítja központilag. A Miss Szold hatáskörébe tartozó nevelőnők rendszeresen látogatják azokat a telepeket, ahol a németországi gyermekek tartózkodnak.

Külön helyet foglal el ebben a kolonizációs munkában a fiatalok kivándorlásának előkészítése. Ezt a munkát részben a zsidó ifjúsági segély-munkaközössége és a berlini Palesztina-Hivatal, más részt a Jewish Agency német-zsidó kolonizációs ügyosztályának központi szervei végzik. A berlini irodák a kivándorlás technikai részleteivel és teendőivel foglalkoznak, míg a palesztinai szervek a kormánnyal folytatnak tárgyalásokat a certifikátok ügyében, telepítési helyeket keresnek és azokról gondoskodnak irányítják a telepítéshez szükséges lakás- és házépítkezéseket, gondoskodnak a gyermekek neveléséről és szociális jólétéről és rendszeresen informálják a szülőket a gyermekek hogylétéről.

— Vállaljuk a felelősséget a gyermekekért — mondotta Henriette Szold — mindaddig, amíg elérik tizennyoleadik életévüket és amíg megérnek a gazdasági függetlenségre. Felneveljük a gyermekeket és megalapozzuk a jövőjüket. Ebben az évben 500 gyermeket veszünk gondozásunk alá, ez a szám azonban évről évre növekedni fog és nagyarányu telepítési és nevelési munkává fog kiszélesedni.

Miss Szold ezután a telepítési munka pénzügyi kérdéseiről referált. A telepítési vállalkozás finansziális szerveként egy munkaközösség szerepel, melyben a németországi árvagondozó (mely a ben-sémeni gyermekfalu kartaia fenn évek óta), a berlini Ahavah árvaház, mely 100 növendékével Palesztinába akar kiköltözni és a zsidó ifjúsági segélyező vesznek részt. Az ifjúsági segélyezőben azon ifjúsági szervezetek vannak képviselve, melyeknek tagjai Palesztinában akarnak letelepedni.

A gyermekkolonizációs akció érdekében nagyszabásu gyűjtések voltak Angliában és Európa többi országaiban. E gyűjtőakciók teremtették elő azokat az anyagi eszközöket, amelyek ma a telepítési és nevelési munkálatokat szolgálják. A gyűjtőakciók még ninesenek befejezve és további eredmények várhatók úgy Angliában, mint Európa többi országában. A telepítési akció iránt mindenütt

a legmelegebb érdeklődés nyilvánul meg, ami biztosítja a munka sikerét. Különösen Amerikában nyilatkozik meg nagy áldozatkészség ebben az irányban. Az amerikai cionista asszonyok messzemenő anyagi kötelezettségeket is vállaltak magukra a gyermektelepítéssel szemben. Kétszáz gyermeket hozott ki eddig Palesztinába a német-zsidó kolonizációs központ. Ezeket a következő csoportokban helyezték el a különböző telepítési centrumokban:

Hatvanhárom fiút és leányt az éjnarodai kvucában, ahol a nap felerészét munkára és oktatásra fordítják, 55 gyermeket a Petach Tikvah mellett kibuc Rodges vallásos telepen, 27 leányt a Jeruzsálem mellett lévő falpiothi leányfarmon, 20 lányt a Mizrahi jeruzsálemi háztartási iskolában, 30 árvtát pedig, kik a berlini Ahavah árvaházból jöttek ki, rövidesen a Zsidó Nemzeti Alap Haifa-Bayban lévő területeire telepítenek le és ideköltöztetik később az egész árvaházat.

Köz tudomásu dolog, hogy a Jisuv a legnagyobb gondot a gyermekek nevelésére helyezi. Ez a legfontosabb kérdés és legfontosabb feladat az épülő országban. A német-zsidó telepítésnél is ezt látjuk. Igaz, hogy erős bojkottmozgalom indult meg Palesztinában a német áruk ellen, igaz, hogy messzemenő testvéri szeretettel fogadta a palesztinai zsidóság a német kivándorlókat és mindent elkövet elhelyezkedésük érdekében, a legnagyobb gondot azonban a Németországból elűzött gyermekekre fordítja a Jisuv és ezt a kérdést karolja fel a legnagyobb szeretettel.

Ez a szeretet kárpótolja a német zsidókat és a németországi zsidó gyermekeket azért a sok szenvedésért és fájdalomért, melyben Hitler Németországában volt részük és egy új, boldogabb jövő reményét csillogtatja meg lelkiükben.

WIZO-HIREK

Wizo-élet Gyulafehérváron. Az alba. júliai Wizo csoport április 11-én tartotta meg újabb összejövetelét, melynek programját Kertész Arnoldné „Cionizmus-antisemitizmus” című előadása képezte. Az előadást a hölgyek nagy érdeklődéssel hallgatták végig. Ezután felolvasták a központ levelét és megbeszélést a fűgöben levő ügyeket. Következő ülések május 2-án lesz. Program: Herskovits Maxné revüt tart Kohn Jenny előadást. A gyűlés ezenkívül még megválasztotta Rosenthal Mórnték tükárhelyettesek.

A „Bnot Cion” temesvári Wizo-leány csoport folyó hó 19-én csütörtök este megtartott rendes gyűlésén Reiter Ilonka új elnökő a szép számban megjelent tagok előtt ismertette programját, amit a leányok általános meglegedéssel fogadtak.

A marosvásárhelyi Young Wizo vídám estje. Április 22-én volt a Young Wizo első nyilvános rendezvénye, amely a legszébb anyagi és erkölcsi sikerrel zárult. Az érdeklődés városszerte olyan nagy volt, hogy kicsinek bizonyult az Avoda Klub négy terme. Simon Magda bevezetőjében a Wizo és a Young Wizo munkaszágát ismertette. A marosvásárhelyi Young Wizo új alakulat, tagjainak nagy része eddig távol állott a cionista célkitűzésektől, de lelkesedéssel és Cion iránti nagy szeretettel pótolni akarja az elmulasztottakat. A nagy tetszéssel fogadott bevezető után dr. Berkovits Olga és Schwartz Magda négykezes jazz zongorajátéka következett. A két ismert és elismert művész játéka mindenben megfelelt a hozzáfűzött várakozásnak. Vámos Kató mély átérzéssel és felkészültséggel szavaltta Bialik: Uj szelők járnak és Neményi: Isten a mi várunk c. költeményeit. Moskovits Lucy művészi tanácsamával aratott nagy sikert. Molnár Nusj és Kelemen Piri az „Ártatlan csevegés” c. tréfával a közönséget harsógot nevetésre készítették. Végül Schwartz Magda énekelt néhány dalt, dr. Berkovits Olga zongorakísérettel. A közönség lelkesen ünnepelte Schwartz Magdát úgyis mint kiforrott énekesnőt, úgyis mint a Young Wizo elnökőjét, aki fáradhatatlan lelkesedéssel végezte a rendezés nehéz munkájának oroszlanrészét. (r. e.)

Elkészült a magánvállalatok alkalmazottainak kontingentálásáról szóló törvény

A javaslat nem tesz különbséget nemzetiségek szerint a román állampolgársággal bíró alkalmazottak között

Bucuresti-Bukarest, április 28. A kormány elkészítette a „nemzeti munka védelméről” szóló törvényjavaslatot, amely azonban a minisztertanácsban még nem került megvitatásra s így az érdekképviseletek sem kapták meg meg hozzászólás és állásfoglalás céljából. A javaslat mindössze 9 szakaszból áll s ezek közül egy a kiadandó végrehajtási utasításról, egy pedig arról szól, hogy a törvény rendelkezéseivel ellentétes minden más intézkedés hatálytalan. Marad tehát összesen 7 paragrafus, amely az alkalmazottaknak honpolgárság szerint való kontingentálásáról rendelkezik. Előjáróban meg kell állapítanunk, hogy a kormány nem engedte magát befolyásoltatni a túlzó nacionalizmus szempontjai által és a „román” alkalmazottak arányszámának kötelező előírásánál nem tett különbséget a román nemzetiségű és a nem román nemzetiségű állampolgárok között. Aki román honossággal bír, az nemzetiségére való tekintet nélkül beleszámít a belföldi kvótába.

A javaslat szerint valamennyi ipari, kereskedelmi- és bányavállalat, pénzintézetek és szövetkezetek, kötelesek arra, hogy 80 százalékban román alkalmazottat tartanak szolgálatukban, a külföldi honosságu alkalmazottak (tisztviselők és munkások) arányszáma 20-nál több nem lehet. A részvénytársasági igazgatósági és végrehajtóbizottsági tagok felelősségben csak román állampolgárok lehetnek, az elnökök is csak román állampolgár lehet.

A fizetések, munkabérek, gratifikációk, jelenléti díjak, utazási költségek, bármilyen eimen kifizetett indeminációk, beleértve a reprezentációs költségeket is, kivéve azonban a dividendákat, legfeljebb 30 százalékban illetik a külföldi alkalmazottakat, ezek hetven százaléka tehát feltétlenül román állampolgároknak fizetendő ki. Ezzel a rendelkezéssel, amely a törvény megszavazásával egyidejűleg, azonnal hatályba lép, azt akarja biztosítani a kormány, hogy a külföldi alattvalók ne foglalhassák el a jobban dotált állásokat és a román honosságu alkalmazottak számára biztosított 80 százalékos létszám szerinti kontingens ne lehessen kitölteni a legalacsonyabb fizetésű napszamosokkal és kézi munkásokkal, mialatt a jól do-

tált vezetőállások csak 20 százalékban ugyan, de remunerációban sokkal magasabb arányban élvezzenek belföldi vállalatoknál ellátást.

Ujjonnan létesült vállalatok, elsősorban természetesen azok, amelyek az országban még nem létező iparágat honosítanak meg, két évig elterhetnek ezektől az arányszámoktól — feltéve, hogy erre minisztertanácsi felhatalmazást nyernek —, de két év után ezeknek is át kell térniük a normális arány számokra.

Azok a vállalkozások, amelyek üzemeltetése a nemzetvédelem érdekeit szolgálják, amelyek azonban magában a törvényben közelebbről meghatározva nincsenek, a kereskedelmi minisztériumhoz beterjeszteni kötelesek alkalmazottaik teljes névsorát s azok csak a minisztérium jóváhagyásával véglegesíthetők állásukban. Csak a törvény megszavazása előtt kötött szerződéseket respektálja a törvény legfeljebb kétévi időre. A minisztérium döntése ellen felelősségnek helye nincs.

Azok a vállalatok, amelyek a törvény valamelyik rendelkezését megszegik, a következőképp büntethetők: az állami kedvezmények megvonása (u. n. iparfejlesztési segély beszüntetése).

Kizárás közszállításokból, a vállalat működésének felfüggesztése vagy betiltása.

A büntetések alkalmazására a minisztertanács jogosult.

Hangsúlyozzuk, hogy ez a minisztertanács törvénytervezete, amelyet a minisztertanács még nem tárgyalta le s így nincs kizárva, hogy a tervezet végleges formájának kidolgozása előtt még bizonyos módosításokon megy át.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri kölségnél egy sor 1 lej, vasárnaponként 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Alkalmazásoknak 30 szánálal kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak úgy birtokoltunk, ha portobélyeg mellékelve van.

A Ferdinand király uti zsinagógában 30. számú női és férfi ülés örökáron eladó. Cím kiadóban.

Szappanfőző szakképzett mestert keresek, gyertyagyártáshoz értők előnyben részesülnek. Cím: Fuchs Marcelj Satumare, Str. Tepes Voda 45.

Keresünk 30—40 éves, bankszakmában jártas tisztviselőt. Nőtlen német vagy román levelező előnyben. Benősülés nincs kizárva. Cím: Fuchs M. Satumare, Str. Tepes Voda 45.

Hitoktató kisasszony kerestetik, ki valláson kívül 10—15 leánygyermekmet németül is tanítana, ajánlatokat: Olajgyár, Crasna jud. Salaj.

Erdélyi nagyváros főterén jólmenő üzlettel rendelkező 40 éves izr. fiatalember megvásárolna, ajánlatokat fényképpel és anyagiak megjelölésével „Családi otthon” jellegre a kiadó továbbít. Diszkrétjei biztosítva. (Ügynökök kizárva).

Különbejárati butorozott szoba, zongora, fürdőszoba- és esetleg konyha. Használattal a belvárosban kiadó.

Különbejárati butorozott szoba, fürdőszobahasználattal, kiadó, Regele Ferdinand 116. Érdeklődni: Regele Ferdinand 107., II. 5. Telefon 654.

Azonnali belépésre gyakornokot (speciál) keres Rímőci M. szállítási vállalat.

Már 11 hónapos korában a szerencse kegyeltje!

Cocan Margareta a neve. Apja főhadnagy. Egy szép napon, amikor leánykájával a városban sétált, ösztönétől vezetve belépett egy sorsjegyjárus irodájába és megvette azt a számot, amelyet a leánya választott.

A sorsjegy 500.000 leit nyert!

Szerencsés gyermek, bizonyosan! De az apja is előre látó!

Minden szülő kívánja gyermeke szerencsését. De nem elég, hogy csak kívánja. Tegyen Ön is úgy, ahogy a kis Cocan Margareta apja tett.

Fogja meg a szerencsét és tegye gyermeke lábai elé. Élete így boldogan kezdődik.

A román állami sorsjáték most osztja ki első ízben a következő nagy nyereményeket:

8 millió
3 millió
2 millió és
19 darab
1 millió

A legszerencsésebb esetben a nyeremény 13.000.000 lei

Huzás május 3-án és 4-én.

A román állami osztálysorsjáték

Még csak pár nap

s Ön milliómos lehet, ha idejében vásárol egy szerencsés sorsjegyet

Banca Ilescu R. T.-nál
Cluj

Erdély legragyobb főelárusítása.

Uj sorsjegyjárusítás.
Friss szerencsét hoz.

Török és Társa Cluj

Postafiók 23.

Postai megrendelést diszkrétan intéz.

Főelárusítóhely:

Economia S. A. Cluj, Piata Unirii 23.
Telefon: 759.

Révész Ernő főelárusító Targu-Mures jelenti:

Az előző sorsjátékban kifizettünk szerencsés játékosainknak:

Dec. 8-án 20981 számú sorsjegyre	1.000.000
Febr. 1-én 15228 számú sorsjegyre	1.000.000
Okt. 20-án 17506 számú sorsjegyre	300.000

Rendeljen Ön is e szerencsés kollektaából. — Messzemenő diszkrétjei. — Azonali posta szétküldés. Cec 43030.

Főelárusító:

Kereskedelmi Hitelintézet Rt.
Cluj, Piata Unirii 23. Telefon: 40.

Sürgösen eladó elköltözés miatt háló és uriszoba berendezés. Malom ucca 16.

Megyeszékhelyen 16 év óta fennálló elsőrendű szabó üzlet betegség miatt átadó, esetleg kiadó. Cím a kiadóban.

Keresek aktív társat (társnőt) félmillió tőkével Palesztinában felállítandó rentabilis üzemhez. Ajánlatokat „Biztos egzisztencia” jellegre a kiadóba kérem.

Kettőszobás komfortos villalakás kertben kiadó, str. Maloasa 7.

Folyóirat előfizettséggyűjtő akvizitort keres. Cím a kiadóban.

Elmennék juhok mellé felügyelőnek kóstort. — Ajánlatokat: Lób, Cal. Reg. Ferdinand 82. alá kérek.

Keresünk azonnali alkalmazásra a román nyelven kívül németül vagy franciául tudó fiatal embert. Ajánlkozók vasárnap délelőtt 9—11-ig jelentkezzenek. A Piata Unirii 3. alatt Aeroportul-nál.

HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

butorait

tőlünk vásárolja, 3 előnye van:
1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. Otthona izléses lesz!
3. Készpénzért nagyon olcsón és hitelbe is kedvező feltételek mellett vásárolhat!

SZEKELY és RETI
Butorgyár R. T.
Targu-Mures, Bucuresti, Brasov.

— A francsága alkotmányos dött el. Pá törvényhozás vazattal 3 el javaslatot fogvóben a közt ahhoz, hogy még abban az tus nem kezd

— Rövid pelhofi repü déglök május poharakban néhány nap adtak el. terjesztése ell Bécsből jelen éves Ferenc Ferenc József ge Mária Val vel ezeltől készül. Ezutt mót akarja rák legitimis érintkezést fo roly császár ténő hazaszál tuális kérdése vivő megjele tériumban s hogy a prága kéromló kari kormány köz katurák eltá A saarbrücke jus elsejére szümmapot. E kirándulásoko kingi kormán az összes kir ootta a dohán részét a parl polgármesteri Seypel kance Május elsején országából mo városba.

— Gy. Szab tárlata, Ma, órákor nyílik alatti, a Mine Béla, a nagy zett festőműv ismertevü sz nyóju, gazda sére még viss ben nagy éro mindennapi m

— Eljegyzé (Julia) és itj. jegyesek. Min

— Öregass leplezték le lentik: A l eszközzel leplezett le. örségre több egyes london nyokat ismerolni. Ezenk lentéseket te att. A nyom tokzatos ban eszközzel a módszerük vagy nös il yven „ötét” adatokat né ra hozták a. A rendőrség sikerült a b Nagy esodál hogy a zsar hatvanhetve mozás során női banda dik. rengeteg üző életmód jait letartoz

KÖZ

és melegvize

a fűre

Garanciával gépészműné dina

HIREK

— A francia parlament közjogi bizottsága alkotmánymódosító javaslatot fogadott el. Párizsból jelentik: A francia törvényhozás közjogi bizottsága 23 szavazattal 3 ellenében alkotmánymódosító javaslatot fogadott el, mely szerint a jövőben a köztársasági elnök jogot nyerne ahhoz, hogy a kamarát feloszlatthassa még abban az esetben is, ha ezt a szenátus nem kezdeményezné.

— Rövid hírek mindenünnen. A tempelhofi repülőter körzetében levő vendéglők május elsején italt csak papírpoharakban szolgálhatnak. A gyárak néhány nap alatt 2 millió papírpoharat adtak el. Az intézkedést betegségek terjesztése elleni védekezésül adták ki. — Bécsből jelentik: Ugy hírlik, hogy a 68 éves Ferenc Szalvator főherceg, néhai Ferenc József császár veje, akinek felesége Mária Valéria főhercegnő néhány évvel ezelőtt meghalt, új házasság kötésére készül. Ezúttal Riesenfeld Melanie bárónőt akarja feleségül venni. — Az osztrák legitímisták küldöttsége közelebről érintkezést fog keresni a kormányval Károly eszázharmincötödik máderiről törzénő hazaszállítása s más számúkra aktuális kérdésekben. — A szentisták ügyvivő megjelent a prágai külügyminisztériumban s felhívta a figyelmet arra, hogy a prágai karikatúraállításon isten káromló karikatúrák vannak. Kérte a kormány közbelépését s a kifogásolt karikatúrák eltávolításának elrendelését. — A saarbrückeni kormányzó bizottság május elsejére nem engedélyezett iskolai szünetet. E napra a csoportos iskolai kirándulásokat is eltiltották. — A nankingi kormány közoktatásügyi minisztere az összes kínai iskolák tanulóinak eltiltotta a dohányzást. — A bécsi Ring egy részét a parlamentig Luener elhunyt főpolgármesterről, a másik részét néhai Seypel kancellárról fogják elnevezni. — Május elsején 150 fasiszta érkezik Olaszországból motorkerékpáron az osztrák fővárosba.

— Gy. Szabó Béla és Szervátiusz Jenő tárlata. Ma, vasárnap délelőtt tizenkét órakor nyílik meg a Baron L. Pop 3. sz. alatt, a Minerva épületében Gy. Szabó Béla, a nagytehetségű, újonnan felfedezett festőművész és Szervátiusz Jenő, az ismert nevelő szobrász tárlata. A magas, nivóju, gazdag tárlat részletes ismertetésére még visszatérünk. A közönség körében nagy érdeklődés mutatkozik a nem mindennapi művészeti esemény iránt.

— Eljegyzés. Grossmann Lolo (Albani) és itj. Bieber József (Petrosani) jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

— Öregasszonyok zsaroló bandáját leplezték le Londonban. Londonból jelentik: A londoni rendőrség különös eszközökkel dolgozó zsaroló társaságot leplezett le. Az utóbbi időben a rendőrségre több feljelentés érkezett, hogy egyes londoni társaságbeli férjes asszonyokat ismeretlenek meg akarják zsarolni. Ezenkívül nős férfiak is feljelentéseket tettek hasonló kísérletek miatt. A nyomozás kiderítette, hogy titokzatos banda működik, amely furesz eszközökkel próbál célt érni. Az volt a módszerük, hogy a kiszemelt férjes, vagy nős áldozatok életében valamilyen „sötét pontot” kerestek, aztán az adatokat névtelen levélben tudomására hozták a férjnek, illetve feleségnek. A rendőrségnek hosszas munka után sikerült a banda nyomára bukkannia. Nagy esodálkozással állapították meg, hogy a zsaroló társaság csupa idős, hatvanhetvenes nőtől áll. A nyomozás során kiderült, hogy a zsaroló női banda már hosszabb ideje működik rengeteg pénzt zsarolt ki és fényűző életmódot folytat. A banda tagjait letartóztatták.

Központi fűtés
és melegvízellátás egyes lakások részére
a fürdőkályhából
Garanciával készíti MARKO V. okl. gépészműnök Cluj, Calea Regele Ferdinand 43. Telefon 453.

— Francián nyelvű napilap indult Moszkvában. Párizsból jelentik: Moszkvában francián nyelvű napilap indult meg Journal de Moscou címmel, melynek bevezető vezércikkét Herriot írta.

— Albert belga király szobrát kap Párizsban. Párizsból jelentik: Párizsban mozgalom indult, hogy Albert belga királynak szobrát állítsanak, Lyautey marsall szövegét intézett a királyhoz, hogy járuljanak hozzá „a francia hálának ehhez a művéhez”. Albert király, mikor megtagadta a német csapatok átvonulását, Belgium sorsát elválaszthatatlannal Franciaország sorsához kötötte. Franciaországnak kötelessége, hogy Párizs egyik terén emléket emeljen a királynak.

Üdít és szepít
Germandrée
Puder és Crém

— Musanov elutazott Budapestre. Budapestre jelentik: Musanov bolgár miniszterelnök elutazott a magyar fővárosból. A pályaudvaron bucsuztatásán megjelentek Gombös és kormányának tagjai.

— Trotskij utban van Prinkipo szigete felé. Rómából jelentik: Több lap arról ad hírt, hogy Trotskij és felesége a Földközi tengeren hajón utban vannak a török Prinkipo szigete felé.

Royal mozgó ma, vasárnap utoljára:
Tarzan fia
Délelőtt 11 órakor matiné 10 és 15 lejes helyarákkal.
Következő műsor: Jose Moyica, Dick Turpin: Asszonyok kegyence.

— Házasság. Bischitz Rózsai és Hajós Sándor szívesen látják barátait és ismerőseiket május hó 3-án délben 1 órakor a Ferdinand király uti templomban tartandó esküvőjükön. (Minden külön értesítés helyett.)

— Megegyezés jött létre Franciaország és a szovjet között a szellemi érintkezés felvételéről. Párizsból jelentik: Megegyezés jött létre Franciaország és a szovjet között a szellemi érintkezés felvételéről. Ennek első lépéseként május folyamán francia tudósok utaznak szovjetterületre s Moszkvában, Leningrádban és Charkovban előadásokat fognak tartani. A tudósokat Barthou válogatja össze.

— Pericle Ducati professzor Kolozsváron. Pericle Ducati bolognai egyetemi tanár, híres történettudós a napokban Kolozsváron járt, ahol több előadást tartott. Közérdekű és nagyobb közönségnek szánt előadását pénteken délután tartotta a Román Nemzeti Színházban, ahol Nicolai Dragan, az egyetem bölcsészeti karának dékánja és a város polgármestere üdvözölte a nagyszerű tudóst. Ducati professzor a római építészeti emlékekről tartott előadását vetített képekkel szemlétette. Az előadót, aki szónoknak is kiváló, a közönség tüntető ovációkban részesítette. Ducati tanár előadottát ezután a klasszikus tudományok Gherescu uccai intézetébe, ahol gazdag és minta szerűen rendezett szakkönyvtár és pompás régészeti gyűjtemény fölött lelkes és őszinte bálmulatának adott kifejezést.

— Dugulás és aranyeres bántalmak, gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, a has állandó puffadtsága és a rekeszizom gyakori feltelődése, hát- és derékfájás ellen a természetadta „**Ferenc József**” keserűviz, kisebb adagokba elosztva, naponta többször bevéve, hathatós segítséget nyújt. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a **Ferenc József** viz alhási megbetegedések eseteiben — túltáplált, vérbő egyéneknél is gyorsan, biztosan és mindig enyhén hat.

— Felmentette a törvényszék a gyilkossággal vádolt tordaszentlászlói paraszto-
kat. Ma hozott ítéletet a kolozsvári törvényszék a gyilkossággal vádolt Zoor Márton és Enyedi István tordaszentlászlói parasztok ügyében. Az Uj Kelet beszámolt néhány nappal ezelőtt az ügy fő tárgyalásáról, ahol a két paraszt tagadta, hogy részük van Blond Samuel falubeli kereskedő meggyilkolásában. A kolozsvári törvényszék első szekciójának Linz-mayer-Istrate tanácsa bizonyítékok híján felmentette Zoor Mártont és Enyedi Istvánt a gyilkosság vádjáról. Colfescu ügyész fellebbezést jelentett be az ítélet ellen.

— Felhívjuk t. Olvasóink figyelmét Breitfeld cég (Budapest, IV. Váci ut 14) lapunk mai számában megjelent hirdetésére.

— Itt az alkalom! Olesó utazás, olesó bevásárlás és olesó. szórakozás a Budapesti Nemzetközi Vásáron. Május 4—14.

— Házasság. Mózes Böske Carei és Spitz János Oradea május hó 13-án déli fél 2 órakor tartják esküvőjüket Oradeán Piata Mihai Viteazul (Nagy piac tér 12.) alatt, melyre ezuton hívják meg rokonait, jóbarátait és ismerőseiket. Minden külön értesítés helyett.

— Eljegyzés. Rados Klári Cluj és Pollák Ferdinand Timisoara, a Phöbus Villamos-sági rt. igazgatója, jegyesek.

— Megkövezték Gandhi autóját. Londonból jelentik: Deogarban az ortodox hindu lakosság, amelyet felbőszített Gandhinak az érintetlenek érdekében folytatott hadjárata, közúton fogadta a Mahatma autóját, amelynek ablakai betörték. Maga Gandhit sértetlen maradt. A ködöbálást követő verekedésben Gandhinak három híve megsérült. Kijelentette Gandhi, hogy ha meggyőződik arról, hogy hívei hibát követtek el, vezekelni fog, ami azt jelenti, hogy újabb tartós börtre gondol.

— Eljegyzés. Edelhejt Friduska Retteg, Nuszonzeig Ignác Valea lui Mihai jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Az alagut. Kellermann csodálatos és hozzánk mégis közelálló utópiáját „Az alagutat” vetítik a Capitolban nagy érdeklődés mellett. A hatalmas vállalkozás körül szélhámosok, spekulánsok és uszások légtője zajlik, amely az alagut építését el akarja gáncsolni. Katasztrófát idéznek elő, ami sok száz emberéletet követel. Végül mégis győzedelmeskedik Mac Allan, a törhetetlen energiájú mérnök akarata és az alagut, ami összeköti Európát Amerikával, megnyílik. A kép grandiózus, mert bepillantást enged nyerni a mai és a jövő technika sok lehetőségébe. Azonfelül drámaian megrázók egyes jelenetek. Erdemes, hasznos, élményes darab. Meg kell nézni.

Butorozott szoba, teljesen különbejárta, tu, előszoba, mellékhelyiséggel, Főterhez közel kiadó, Cim a kiadóban.

כשר vendéglő nyílik Colibitán
850 mtr. magaslati levegő májustól szeptemberig. Közelebbit Harnik Dávidnál, Bistrița.

Gütermann-féle varró- és gomblyuk-selyem

A varróselem előnye, hogy egyenlő értékű a nyerselyemmel.
A varróselem tiszta selyemből készül
A varróselem szintartó
A varróselem ellentáll az időnek
A varróselem fénye természetes
A varróselem több mint 600-féle színben készül
A varróselem olesó
A varróselem puha, elasztikus és a varrásnál alkalmazkodik a ruhadarabokhoz
A varróselem felhasználásánál a szemek nem szakadnak el
A gyapju vagy selyemszövetek festésénél a varrás csak akkor kapja meg az új színt, ha gépselymet alkalmazunk. Figyeljen jól tehát, hogy ruhája mivel lesz megvarrva.
Ne takarékoskodjon a varrásnál.
A varróselemnek nincs párja.
Használjon tehát GÜTERMANN varróselemet, az a legjobb

Gütermann & Co. S.A.R.
Bucuresti

Wizo Dienst. Április 16-án szerdán a városi Wizo jól sikerült Dientet tartott a Pészek klub külön helyiségében. Dr. Markovits Ignácné tömör, összefoglaló előadásban ismertette a Wizo galutbéli feladatait, ami nélkül lehetetlen százzalékos palesztinai munkát kifejtetni. Utána Nisszel Nelly (Young-Wizo) Ada Fischmann a „Dolgozó nő Palesztinában” című munkáját ismertette.

TURISZTIKA
A Haggibbor Turisztikai Szakosztálya május 1-én, kedden autós kirándulást rendez a Szulesvai buvópatakhöz. Indulás reggel 5 órakor a klubtól. Részvételi díj vendégeknek 95, tagoknak 85 lej. Jelentkezni hétfő délig az Arénában Piata Unirii 5.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK
Tilegdi olvasó. Névtelen levelekre nem válaszolunk.

Az új személyzeti adókönyv és befizetési nyomtatványok,
továbbá városi és mezőgazdasági konverziós bejelentési nyomtatványok kaphatók

BERNÁT
papírüzletében Cluj, Piata Unirii 29. Telefon 4-87.

Most megjelent az új **Statu Registru Personal** és a globális adót helyettesítő táblázat (Supra cotă). Beszerezhető: BOROS-nál

„OLLA”
a legjobb védő fertőző betegségek ellen

Budapest átütő sikere!!!
Mamuci!
Papuci!
Babuci!
Margaret Mayo világhírű bohózata a **a Kamara Színház-ban** Paulay Ede ucca. Olesó helyárok

mi sorsjáték első ízben a

llió millió és arab millió sebb esetben 3.000.000 lei 3-án és 4-én.

áték

Cluj

intéz.

23.

jelentí:

— Azon.

Rt.

akvizitort

felügyelőnek Cal. Reg.

azásra a ro- vagy fran- anlközök va- tkezzenek. A t- tül-nál.

KELETBEN

UJ KELET *Legújabb hírek*

Gyermekruha és kabát modellek

nagy választékban

Székely Jenő cégnél

Budapest, IV. Petőfi Sándor ucca 9.

Titulescu hazaérkezett

Bucuresti-Bukarest, április 28. Titulescu ma reggel Jimbolianán átlépte a határt, ahol a hatóságok képviselői üdvözölték. A külügyminiszter este érkezik a fő városba.

Pár napon belül vasutasztrájk kitörésétől tartanak Amerikában

Newyork, április 28. Fennáll az amerikai vasutasztrájk veszélye. A vasúttársaságok alkalmazottai fizetésemelést követelnek, amit a társaságok nem akarnak megadni. A kormány kezébe vette a közvetítő-tárgyalások vezetését, de alig lehet számolni a megegyezésre való kilátással. Ha a megegyezés végleg meghiúsul, megállanak a vonatok Amerikában.

Osszesen 22 előadója lesz a költségvetésnek

Bucuresti-Bukarest, április 28. A kamara költségvetési bizottsága tegnap délután összeült Slavescu pénzügyminiszter elnöke alatt. A miniszter felvázolta a jövő évi költségvetés alapelveit, kijelölték a 11 előadót és külön 11-et a speciális intézetek (minisztériumok, autonóm intézetek) számára, majd a pénzügyminiszter kijelentette, hogy a kormány egy egész tervezetet készít elő az ország gazdasági és pénzügyi újjáépítésére. A tervezet kapcsán több törvényjavaslat szerepel, amelyeket a rendkívüli parlamenti ülészek folyamán fognak betervezni.

Román valutásibereket lepleztek le Konstancában

Bucuresti-Bukarest, április 28. A sziam buli hatóságok átiratot intéztek a konstancai vámhatóságokhoz, amelyben értesítik egy valutacsempész-társaság leplezéséről, hozzáfűzve ama gyanújukat is, hogy a társaságnak Romániában is van számos tagja. A konstancai hatóságok rögtön bevezették a nyomozást, amely eredményes is volt, amennyiben letartóztattak egy Radu Silvestru és Căbuzior nevű matrózokat, akik a Regele Carol I. hajón vannak alkalmazva. A két matróznál 2 millió lej értékű valutát találtak. A nyomozás a két matróz társainak kiderítésére tovább folyik.

Jöjjön velünk Palesztinába

Indulás május 25-én Cluj-Haifa-Haifa-Cluj győztesen! III. o. hajó I. Lei 12.482

Utlevebeszerzést, vizumozást vállal a

„Globus” Utazási Iroda Cluj.

CaJ. Regele Ferdinand 12. Telefon: 550.

Az S. M. R. hivatalos képvisellete. Felvilágosítással választélag ellenében szolgálunk.

Királyi trónbeszéddel nyitották meg az olasz fasiszta parlament új ülészekát

Róma, április 28. Az olasz törvényhozás új ülészekát a királyi trónbeszéddel nyitotta meg. Az ünnepi ülésen megjelent a királyné, az uralkodó család több tagja és az egész Rómában akkreditált diplomáciai kar. A trónbeszéd kihangsúlyozza Olaszország békés és őszinte együttműködésre irányuló szándékait

minden néppel, különösen szomszédaival szemben. Gazdasági téren a trónbeszéd a külkereskedelem élénkítésére alkalmas intézkedések életbeléptetését jelenti be, majd végezetül megállapítani kívánja, hogy Olaszország békéjének legfőbb biztosítéka saját hadseregében rejlik.

Japán Mongolia meghódítására készül

Anglia semmi körülmények között nem mond le a számára Kinában nemzetközileg biztosított jogokról

London, április 28. Sir John Simon angol külügyminiszter tanulmányozza azt a jelentést, amelyet a tokiói angol nagykövetség terjesztett elő a Foreign Office-nek Hirota japán külügyminiszterrel folytatott megbeszéléséről. A külügyminiszter a jövő hét folyamán az alsóházban ismerteti fogja az angol álláspontot. Politikai körökben bizonyosra veszik, hogy Anglia határozottan le fogja szögezni, hogy sem a nemzetközi szerződésekből, sem a Kinával kötött külön megállapodásokban számára biztosított jogokról nem mond le.

London, április 28. A kínai hadügyminisztériumhoz intézett jelentésében azt állítja Po Csing Vu, a kínai nemzeti ka-

tenai tanács tagja, — miután visszatért szemleutjáról, a kínai mongol tartományokból — hogy a japánok éppen úgy, mint Mandzsuriában tették, legközelebb megakarják hódítani Mongolország belső és nyugati területeit. Ugy szól a jelentés, hogy jelentékeny motoros japán haderők készen állanak Mongolország belső tartományaiban, amelyek hamarosan meg fogják szállani Suhart és Sui-Yuant, de más területeket is.

Az egész okkupációhoz nem kell több idő, mint két hét, az ugrásra készenálló Japánnak. Míg Kína már elvesztette Mongolország szélső és keleti részeit, most a belső és nyugati tartományokra is olyan sors vár, mint Mandzsuriára.

Gobát Európa bélyegalbum

országokként állírákért kapható. Árjegyzék ingyen. BATORI bélyegház Budapest, IV. Városház ucca 14. Résztvesznek a Nemzetközi Vásáron és a Bélyegkiállításokon.

Skoda-nap volt a kamarában

Parlamenti ankétot kért egy liberális képviselő, Madgearu replikájában kijelentette, hogy a nemzeti parasztpárt is szükségesnek tartja az ankétot

Bucuresti-Bukarest, április 28. A kamara ma délutáni ülésén Dimitru Constantin liberális képviselő szólal fel elsőnek és beszédében a Skoda-ügy valamint az ezzel kapcsolatos hadfelszerelési kérdés fejtegetésével foglalkozik. Rámutat arra, hogy az elmúlt kormányzati ideje alatt több interpelláció hangzott el a hadfelszerelési anyag rendelkezéseivel kapcsolatban. Megállapítást nyert, hogy a külföldi gyárakkal kötött szerződéseket szokatlan módon hozták létre és hogy nagy kára származott az államnak abból, hogy azokat nem teljesítették időben. Annakidején biztosítékot kaptunk — mondta Dimitru Constantin —, hogy a helyzetet változtatást fognak eszközölni. A liberális párt megígérte, hogy ha kormányra kerül, világosságot derít erre az ügyre. Mi, — azt hiszem jogosan beszélek többes számban — kérjük, hogy ebben az ügyben parlamenti ankétot tartsanak.

A kormány nevében Xeniu válaszol a felszólalásra és bejelenti a kormány esatlakozását a felszólaláshoz. Kijelenti, hogy az ankétra szükség van, mert okvetlen felülről kell vizsgálni a hadsereg felszerelési rendelkezések módját, különösen pedig azokat a rendelkezéseket, melyeket 1930-ban, a Maniu-kormány uralma alatt tettek. Ha az ankét után is bűnösöknek látszanak a gyanúsítottak, úgy gondunk lesz rá, hogy elnyerjék büntetésüket — mondotta Xeniu. De ha az ankét a gyanúsítottak ártatlanságát fogja kideríteni, úgy gon-

dokodunk azok rehabilitálásáról.

Madgearu szólal fel ezután. — En a nemzeti parasztpárt nevében már bejelentettem, hogy szükségesnek tartjuk az ankét megtartását — mondta. — Nem egyezhetünk bele az ügy folytonos elodázásába. Mi voltunk azok, akik annak idején a hadsereg felszerelésének politikáját bevezettük. Nem egyezhetünk tehát bele abba, hogy a bizalmatlanság szelleme egyre jobban elterjedjen a demokratikus, alkotmányos parlamentárisz-mussal szemben.

Ezután ismerteti a hadsereg felszerelésének helyzetét, mielőtt a nemzeti parasztpárt kormányra került volna. Foglalkozik a municions raktárak helyzetével, amelyben nagy hanyagságot állapít meg, bizonyosság felhozza, hogy napirenden voltak abban az időben a robbanások, tehát okvetlenül szükség volt egy újjászervezésre ezen a téren.

Beszél azokról a rendelkezésekről, melyeket 1921, 1923—24-ben tettek. Az akkori kormány Kiskapuson és Kudzsirban egy fegyvergyárat akart létesíteni — mondotta — az állam, a Res'ca és az angliai Wickers-művek kolaborációjával. Két évet tüzték ki a terv kivételére, azonban a két év letelte után csupán teóriákban lehetett valamit látni, de a gyakorlatban semmi sem valósult meg. Nem történnie tett meg a nagy vállalkozás, mert az államnak nem volt elég jökéje hozzá. A külpolitikai helyzet akkor éppen aggasztó volt, tehát sürgős intézkedést kellett foganatosítani. A vezérkarra és a legfelsőbb katonai tanácsra bíztuk tehát az ügyek szabad intézését és ők a legjobb be'átásuk szerint eszközölték a fegyverrendeléseket, egyrészt Skodaéktól, másrészt a Schneider-Krösötől és még egy

csehszlovákiai gyártól. Katonai bizottságok jártak annak idején külföldön a helyzet tanulmányozása céljából és ők ajánlották azt a katonai szerződést, amelynek arra is hivatkoztak, hogy szövetséges állammal állunk szemben. Tekintettel arra, hogy Tatarescu miniszterelnök betegsége miatt nem jelenhetett meg az ülésen, Xeniu válaszol Dinu Bratianu beszédére.

A Zsidókörház kirándulóinak figyelmébe!

A kirándulók utlevelének vizumozása befejezéshez közeledik és mindazok, akik nem lettek külön táviratilag értesítve arról, hogy a konzulátus megtagadta tőlük a vizumot, úgy induljanak utnak, hogy legkésőbb szerdán (május 2-án) délután Konstancába érkezzenek, ahol a Kedem ottani irodájában (Str. Traian 8.) a kirándulás vezetőjétől megkapják utlevelüket és hajójegyüket. A hajó este 11 órakor indul Konstancából.

Vagyonrevíziós per a bukaresti törvényszéken

Bucuresti-Bukarest, április 28. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A vagyonrevíziós törvény alapján most tüzték ki az első pert. A bukaresti ügyészség indított eljárást Grigore Corneanu Constantinescu, a kataszteri hivatal igazgatója ellen. Az ilfovi törvényszék a tárgyalások időpontját május 31-re tűzte ki.

A francia kormány meghívást intézett Jiftics jugoszláv külügyminiszterhez

Belgrád, április 28. A francia kormány meghívást intézett Jiftics jugoszláv külügyminiszterhez hivatalos párizsi látogatásra. A „Politica” értesülései szerint Jiftics június hónap folyamán tesz eleget a meghívásnak.

Előfizetők figyelmébe! Felkérjük előfizetőinket, hogy a májusi költőzködések alkalmából esetleges cím és lakásváltozásaikat kiadóhivatalunkkal idejekorán közöljék, nehogy a lap kézbesítése fennakadást szenvedjen.

Futballbíró a mellényzsebben, Benedek Aladár könyvének negyedik bővített kiadása 240 oldal, 60 lej Lepage-nál Cluj. Pénzbeküldve portómentes. Kérje a sport könyvek jegyzékét Lepage-tól.

Hja Ehrenburg: Lasik Roitschwantz. Lasik Roitschwantz mozgalmás élete egy kis orosz falusi szabóműhelyből indul ki. végigvonul Európán és Palesztinában Rachel sírjánál ér véget. A csodálatos kis zsidó története nem csupán regény, hanem az egész mai Európa, világnézetek összevisszasága, oly csodálatos művészettel megírva, amely a könyvet a remekművek sorába emeli. A 340 oldalas nagy regény (Kosmos kiadás) egész vászonkötésben 90 lej mindenütt, vagy a Lepage könyvkereskedésben Cluj.

FRATERNITAS Könyv- és Laptkiadó Rt. nyomása, Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefon: 9-77.

Cenzurat

